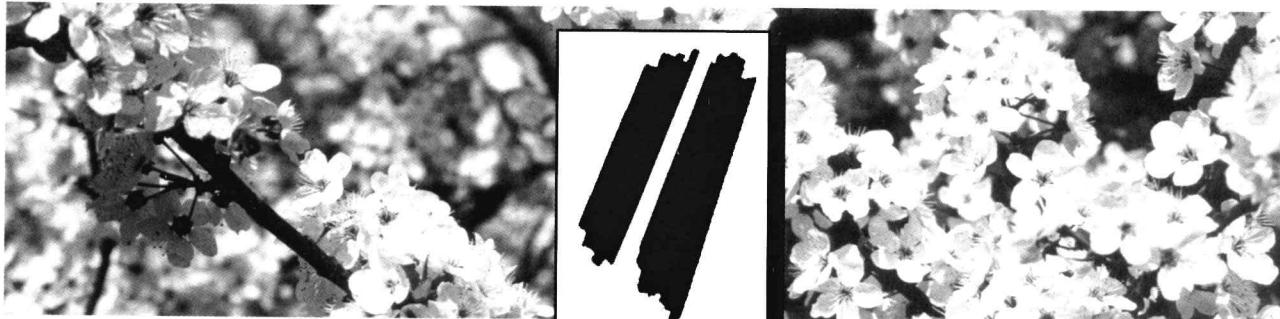

LATVIJAS 50 GADU OKUPĀCIJAS MUZEJA FONDS

OKUPĀCIJAS MUZEJA **APKĀRTRAKSTS**

“OKUPĀCIJAS MUZEJA DARBS VELTĪTS

PIEMIŅAI, PATIESĪBAI, APSKAIDRĪBAI.”

AKADEMIĶIS JĀNIS STRADIŅŠ

2003. gads Nr. 15

Ienāc un piedalies!

Zib gadalaiki. Loga ekrānā ainava mainās. Un – kā vēstī šārīta avīzes – visa pasaule arī – lūst vecajiem kokiem zari, stumbriem atvases dzenas, izkaisās tālumā sēklas. Un nekas vairs nav tā kā senāk. Nāk nostalgija pa pēdām kā ēna, ar bērnības smaržām, un gadi kā bilžu grāmata šķiras. Miklums kāpj acīs, kad saproti – skaists savā vienīgumā tas laiks, kurā piedzimt bij’ lemts. No tā mums pieder tik daudz, ka ar abām rokām pat nepaņemt.

Zib gadalaiki. Bērni jauniešos pārtop, sirmgalvos – spēkavīri. Krājas pieredze grēdām. Kur lai to liek, ļaudis cits citam jautā, ciltskokus pēta un brīnās – nevienas paaudzes, kurai nebūtu bēdu. Mūsu vēstures tīrumi, ar naidu un meliem reiz sētie, vēl visi nav atmīnēti. Katrs var pielikt padomu savu un roku. Starp dzīvajiem nav neviena, kam nebūtu atlicis labajam vairs ne kripatas spēka. Kā Rakstos ir sacīts? “Tad nu kas zina labu darīt un to nedara, tam tas ir par grēku.”

Zib gadalaiki. Iet mūžībā ļaudis. Uz neatgriešanos aiziet laikmets. Bet tauta paliek. Pār daudziem mājās pārnākušajiem – jau dzimtās zemes smilts. Pār tiem, kam pasaule par savām mājām jāsauc, visus vienotāja debess brīvi plešas. Tēvtēvu valodai svešā zeme ir mūžīgā trimda. Valoda raujas un lūdzas uz mājām, kaut runātājs saka: “Vel ne.” Gan te, gan tur daudz pagurušo, garā rimto. No visiem trim laikiem vienīgais darāmais – tagadne. Viss, ko atliec uz rītu, ir salnas rokās likts. Kad neaizmetušies darbos, labie nodomi nobirst reizē ar ābeļu ziediem, visskarbākie vārdi pašam sev pienākas.

Laiks aiztek kā ūdens un aizput kā smilts. Un nevienam tā nepietiek. Viss, ko atliec uz rītu, atlec kā zirņi no sienas. Pavisam droša ir vienīgi šī – svinamā un darāmā diena. Tā tevi atplestām rokām pieņem. Vienalga, kādā pasaules malā mīti, ienāc un piedalies, kā tava sirds tev liek.

Anda Līce

MUZEJAM DESMIT GADU

SKATĪTIES UN REDZĒT, STAIGĀT UN NEAPMALDĪTIES!

Jau desmit gadus esam nostraigājuši pa lielo un tumšo Latvijas okupācijas vēstures mežu. Ceļu sākām 1993. gada 1. jūlijā, sekojot pa mūsu tautas iemītām pēdām arvien dziļāk mežā, kur uz katra soļa melu, slepkavības, mocību un iznīcības koki meta ēnas un slēpa piecdesmit gadu padomju Krievijas un nacistiskās Vācijas noziegumus un necilvēcību. Šajā vēstures mežā esam atklājuši iebrucēju radītus purva akačus, kas ierāva vājos un vinentiesīgos, praulu maldugunis, kurām sekoja citi. Zuda atmiņa, ticība un taisnība. Jaunaudze pārklāja tūkstošiem kapu, kur guļ badu un salu ceļā uz Sibīriju neizturējušie bērni un veci cilvēki. Laika plūdums un irstoša zeme atsedz tundras mūžīgā sasalumā balinātos kaulus – čekistu ložu un aukstuma izdzēstās dzīvības vīriem spēka gados. Mūža mežā izcirtumos zem līduma eglēm bija kaps izsūtītajiem vergiem. Pie sila priedēm, mežā trūdājā var manīt ierakumus un blindāzas – tur pret iebrucējiem cīnījās tautas varoņi. Un beidzot nonākam pie celmu lauka, kur nesen pacēlās diži koki. No tiem Rīgas vecpilsētā 1991. gada janvārī cēla barikādes un kurināja ugunkurus.

Okupācijas muzeja vēstures mežā ne visi ir atraduši savu aizlauzto, apdegušo vai cauršauto koku vai ērkšķaino krūmu. Otrajā muzeja pastāvēšanas gadā "Baltic Observer" ārzemju žurnālists nebija atradis meklētos kokus un apsūdzēja muzeju par nepilnībām. Vēl šoziem bija jāatspēko raksts avīzē "Financial Times" par ekspozīcijas "liekulību" un līdzsvara trūkumiem. Daži "Laika" un "Lauku Avīzes" korespondenti muzeja vēstures mežā neatrod meklētos okupācijas jaunuma kokus. Tie it kā esot aizplūvoti. Gan jau būs tādi, kas, kokus meklējot, nomaldīsies, pagurs un nespēs visu mežu pārstaigāt. Un būs arī tādi, kuri, meklējot savu koku, neievēros, neizpratīs un neapzināsies okupācijas vēstures mežu.

Paulis Lazda,

Okupācijas muzeja dibinātājs un Padomes priekšsēdis no 1993. līdz 2002. gadam

DAUDZU PRĀTU UN ROKU DARBS

Ar izcili nozīmīgu vēstures profesora Pauļa Lazdas ierosinājumu, ar lielu drosmi un uzdrīkstēšanos, bet niecīgiem līdzekļiem pirms desmit gadiem iesāktā Okupācijas muzeja veidošana ir Latvijai devusi ievērojamu muzeju.

Muzeja veidošana ir bijusi daudzu prātu un roku darbs, kas turpinās. Ar

vislielāko pateicību jāatzīmē, ka muzejam palīgu nekad nav trūcis, un mīļš paldies lai izskan katram, kurš labu vēlējis, palīdzējis, atbalstījis. Uz desmit skaistajiem, darbīgajiem gadiem atskatoties, sevišķi sirsnīgi vēlos pieminēt tos muzeja darbiniekus un atbalstītājus, kuri no mums jau šķīrušies: OMF dibinātāji un Padomes locekļi Rūsiņš Albertiņš un Gunārs Priedītis, muzeja darbinieki un izpalīgi Sergejs Švilpe, Vladislavs Priževoitis un Maija Pastare, muzeja atbalstītāji Visvaldis Aivars, Verners Rūtenbergs, Uldis Sēja, Alfrēds Geidāns. Viņi muzeja darbam veltīja daudz uzmanības, savu laiku un zināšanas. Tas ir bijis vērtīgs ieguldījums, ko laika zobs nemaitās, kas paliks par dzīvu piemiņu arī nākamajām paaudzēm.

Atklājot pirmo izstādi 1993. gada 1. jūlijā, akadēmiķis Jānis Stradiņš muzeja nozīmi ietvēra trijos vārdos: piemiņai, patiesībai, apskaidrībai. Piemiņai – pašu okupācijas upuru un cietēju visizmisīgākā vēlēšanās ir bijusi, lai viņus neaizmirst, lai viņu ciešanas nebūtu bijušas veltīgas un liekas. Patiesībai – kaut tā ir skarba un sāpīga, patiesība ir vienmēr vēlamāka un veselīgāka par meliem vai neziņu. Apskaidrībai – izprotot, kā varmācība un ļaunprātība var būt savītas ar cilvēcīgā gara spēku, varonību un cildenumu, spējot atšķirt vienu no otra, Latvijas tauta iegūs kopēju labsajūtu un dzīves prieku.

Okupācijas muzejam vēl daudz jaunu ieceru – jaunas izstādes, jaunas iekārtas, jauni projekti, jauni pētījumi, jaunas publikācijas. Tās visas savai īstenošanai gaidīt gaida darbīgas rokas un gudrus prātus. Paļaujoties uz muzeja draugu atbalstu un līdzdalību, es nešaubos, ka arī nākamie desmit muzeja darbības gadi būs spraigi un interesanti.

Gundega Michele,
Okupācijas muzeja izpilddirektore

Pirmās izstādes atklāšana 1993. gada 1. jūlijā. Klātesošos uzrunā akadēmiķis Jānis Stradiņš.

MUZEJAM DESMIT GADU

CIENĪJAMIE OKUPĀCIJAS MUZEJA DRAUGI UN ATBALSTĪTĀJI!

Pēdējais gads Latvijas vēsturei ir bijis nozīmīgu notikumu pilns. Aicinājums iestāties Eiropas Savienībā un NATO ir nostiprinājis mūsu valsts galvenos ārpolitikas un drošības mērķus, un tagad viiss ir mūsu pašu rokās. Nozīmīgi arī bija 8. Saeimas vēlēšanu rezultāti – notika politiku paaudžu maiņa. Pārmaiņas Latvijas politikā uz zināmu laiku muzejā ienesa nedrošības sajūtu, jo bija no jauna jāveido kontakti ar jauno Saeimu un nevarējām būt droši, vai saņemsim no jaunās Saeimas tādu atbalstu, kādu saņemām no iepriekšējās. Pateicoties OMF valdes pūlēm, atbalsts muzejam ir atspoguļojies arī šā gada valsts budžetā. Šķiet, valsts ir atzinīgi novērtējusi muzeja līdzšinējo darbību, skaidrojot gan ārvalstu viesiem un augstām amatpersonām, gan parastajiem tūristiem Latvijas likteni kopš 1940. gada un palīdzot viņiem saprast okupācijas sekas un to, kā tās izpaužas šodienas Latvijā. Varam droši teikt – esam savu daļiņu jau darījuši Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanā un turpināsim to darīt.

OMF Padomes sēdē šā gada janvārī pārrunājām OMF turpmāko darbību un to, vai Latvijas uzaicināšana Eiropas Savienībā un NATO ietekmēs mūsu darbības virzienus un mainīs uzsvaru. Tā kā vēl neesam kļuvuši nedz par Eiropas Savienības, nedz NATO biedriem un ievērojot pozitīvās atsauksmes par muzeju, Padome nolēma nemainīt pašreizējos darbības virzienus. Daļēji atjaunosim un mainīsim ekspozīciju, lai labāk atspoguļotu agrāk neminētus vēstures aspektus, kā arī parādītu materiālus, kas ir papildinājuši mūsu krājumus. Mēs vēlamies padziļināt muzeja Pētniecības un Izglītības programmas. Tās veido mūsu pašu izpratni par okupācijas periodu un tā sekām. Šīm programmām būs tālejoša nozīme turpmākajās paaudzēs. Mēs gaidām muzeja jubileju ar prieku par padarīto un raugāmies ar cerībām uz nākamajiem desmit darbības gadiem un uz tiem izaicinājumiem, ko tie mums sniegs.

Egons Piķelis,
OMF Padomes priekšsēdis

DĀVĀSIM OKUPĀCIJAS MUZEJAM NĀKAMOS DESMIT GADUS!

Okupācijas muzeja fonds aicina sabiedrību: “Dāvāsim Okupācijas muzejam nākamos desmit gadus!” Mērķis – šogad savākt LVL 200 000. Kā to izdarīt?

- Aicinām latviešu organizācijas un draudzes savā ikgadējā budžetā iekļaut ziedojumu Okupācijas muzejam. Daudzas organizācijas to jau dara. Aicinām arī citas to darīt.
- Aicinām latviešu organizācijas un draudzes katru gadu viena sarīkojuma atlikumu ziedot Okupācijas muzejam vai arī rīkot Okupācijas muzejam veltītus sarīkojumus ar referātiem par vēsturi un informatīvām pārrunām par muzeju.
- Aicinām individuāli atsaukties uz gadskārtējiem aicinājumiem ziedot.
- Aicinām pievienoties tiem, kas muzejam apsola katru gadu ziedot kādu noteiktu summu.
- Aicinām ziedot noteiktiem muzeja darba mērķiem, piemēram, piemiņas zīmes “Melnā sliekšņa” iekārtošanai pie čekas nama.
- Aicinām muzejam veltīt piemiņas ziedojuimus piederīgiem vai draugiem.
- Aicinām apsvērt iespēju iekļaut muzeju savā testamentā vai cita veida novēlējumā.
- Aicinām katru, kam ir dokumenti, piemiņas lietas, fotogrāfijas un citi materiāli, nodot tos saglabāšanai un muzeja krājumu papildināšanai.
- Aicinām katru tautas locekli apmeklēt muzeju un tā sarīkojumus, ieteikt muzeja apmeklējumu saviem draugiem, kolēģiem, paziņām, iegādāties muzeja izdotās grāmatas pašiem sev un dāvanām.

Ziedojumus muzejam var sūtīt, nodot un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050.

Latvijas Unibanka, Rīdzenes filiāle, UNLALV2X002, konta Nr. 02-400700517. Ziedojumus Rīgā tagad var nodot ar kredītkarti, norādot vārdu, adresi, tāluņa numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu.

ASV: Daina Albertiņa, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540, USA. Čeki rakstāmi uz OMFA vārda. Tie atvelkami no ASV nodokļiem.

Austrālijā: Ilze Daliņa, 27 Hudson Close, Turramurra, NSW 2074, Australia.

Kanādā: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada.

Ziedojumi veicami, izrakstot čeku uz “Daugavas Vanagi” vārda ar atzīmi “Okupācijas muzejam”, un sūtāmi: Latvian Relief Society of Canada, P.O. Box 39035, 235 Dixon Road, Toronto, ON M9P 3V2. Ziedojumi atskaitāmi no federālā ienākumu nodokļa.

Lielbritānijā: Andrejs Ozoliņš, 5 Leys Close, Oadby, Leicester LE24HJ. Ziedojumi veicami, izrakstot čeku uz “The National Council of Great Britain” vārda un nosūtot ar pavadzīmi, ka līdzekļi domāti Okupācijas muzejam: Latvian National Council of Great Britain, 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH.

ĀRZEMĒS

KANĀDAS LATVIEŠI ATBALSTA MUZEJU

Arī latvieši Kanādā grib atsaukties aicinājumam “Dāvāsim Okupācijas muzejam nākamos desmit gadus!”. Pārēkināsim, cik liela būtu šī daļa. Apaļos skaitļos šodien ārpus Latvijas, pēc tautas skaitīšanas datiem, par latviešiem sevi uzskata ap 145 000. No tiem ap 100 000 dzīvo ASV, ap 15 000 Austrālijā, ap 20 000 Kanādā un 10 000 citās valstīs. Tātad latvieši Kanādā esam apmēram 14% no latviešiem ārpus Latvijas.

Un kā ar mūsu līdzekļu pienesumu kopējam 2003. gada mērķim? 14% no 200 000 latiem (CAD 512 820) ir 28 000 lati jeb CAD 72 000. LNAK padome savā aprīļa sesijā jau ir ielikusi kopējā “Kanādas podā” CAD 7300 un ir ienākuši un turpina ienākt arī citi ziedoņumi, kopā ap CAD 12 000. **Lai godam veiktu nosprausto mērķi, mums atliek vēl CAD 60 000. To taču varam veikt!**

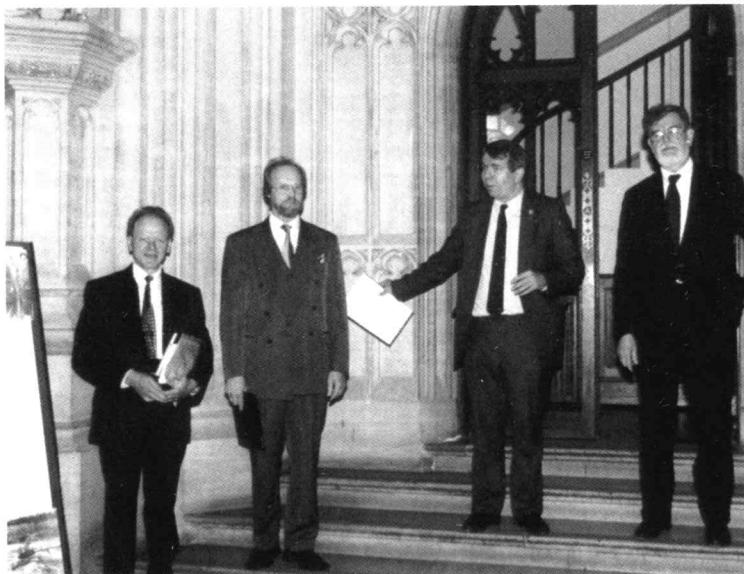
Atcerēsimies Okupācijas muzeju arī, atzīmējot savas apaļās jubilejas, pieminot tuviniekus un draugus, plānojot testamentus un novēlējumus. Ziedoņumi atskaitāmi no fērālā nodokļa.

Esmu uzņēmusies Okupācijas muzeja un OMF pārstāvniecību Kanādā. Rakstiet vai zvaniet Dagnijai Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, tālr. 613-721-4273, e-pasts: staskoad@rogers.com

Dagnija Staško

OM CEĻOJOŠĀ IZSTĀDE BRITU SALĀS

Latviešu Nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) prezidijs nolēma, ka OM ceļojošā izstāde “Latvija atgriežas Eiropā: no okupācijas līdz brīvībai” Britu salās jārīko sadarbībā ar LR vēstniecību. 2002. gada beigās ar Britu parlamenta deputāta Džona Vilkinsona (*John Wilkinson*) atsaucību izstādi iekārtoja parlamenta ēkā Londonā un atklāja

Andrejs Ozoliņš, Jānis Dripe, Niks Hākinss un Paulis Lazda izstādes atklāšanā.

OKUPĀCIJAS MUZEJA FONDA ATBALSTA GRUPA (OMFA) AMERIKĀ

1996. gada oktobrī nelailka Dr. Rūsiņa Albertiņa mājā nodibināja Latvijas 50 gadu Okupācijas muzeja fonda atbalsta grupu ASV. Doma par šādas grupas vajadzību radās tā gada vasarā “3x3” nometnē Garezerā, kad profesors Paulis Lazda stāstīja par Okupācijas muzeju. Pacēlās jautājums par muzeja kā politiski neatkarīgas, privātas, sabiedriskas organizācijas pastāvēšanas nodrošināšanu nākotnē. Prof. Lazda domāja, ka ir nepieciešams pamatlunds vismaz miljons dolāru vērtībā, no kuŗa augļiem varētu segt daļu no muzeja gadskārtējā budžeta. Prof. Pēteris Bolšaitis jautāja: “Bet kādēļ mēs nevarētu šādu fondu nodibināt?”

Muzeja darbam strauji pieaugot un paplašinoties, OMFA ir vākusī ziedoņumus ne tikai pamatlondam, bet arī kārtējiem izdevumiem un noteiktiem mērķiem. Kopš 1998. gada uz Okupācijas muzeju no ASV ir pārsūtīts \$ 479 630. OMFA ir reģistrēta kā bezpeļņas organizācija, un ziedoņumi ir atvelkami, aprēķinot ienākuma nodokļus. ASV ziedotāji ir bijuši necerēti devīgi.

Novēlu mums visiem izturību ar prieku un apņēmību turpināt mūsu kopējo darbu vēl daudzus gadus desmitus.

Ilze Knezinska Schwartz,
OMFA priekšsēde

5. novembrī. Viesus uzrunāja Niks Hākinss (*Nick Hawkins*), jaunais LR vēstnieks Jānis Dripe, Okupācijas muzeja idejas autors profesors Paulis Lazda un Andrejs Ozoliņš.

Ar izstādi saistīto vislielāko darba smagumu ir iznesis Mārtiņš Dāle. Sadarbībā ar OM viņš sagatavoja četrus izstāžu planšetu komplektus un sagādāja tekstu tulkojumus arī velsiešu valodā. Izstādes vajadzībām LNPL piešķira 10 000 britu mārciņu. Ar ziedotāju palīdzību tika izdota 40 lappušu bieza grāmatiņa par Latviju.

Izstāde ir parādīta Edinburgā, Kardifā, Līdsā, Marlibonas bibliotēkā Londonā, Svonsijā, Halifaksā, Ipsvičā, Dundijā, Hullā, Aberdīnā, Korbijā, Bornē un Bristolē. Turpinājumam telpas jau sarunātas Monmutā, Lesterā, Bradfordā un Oksfordā.

Kaut arī izstāžu lietu kārtošanā vislielākais darba smagums gūlās uz Mārtiņa Dāles pleciem, palīdzīgu roku ir snieguši daudzi. Īpaši jāpiemin Pauls Vanags, Dace Sondore, Gunārs Spodris, Andris Tauriņš un Indra Vilsons. Visiem vārdā minētajiem un neminētajiem liela pateicība par pašaizliedzīgo darbu. Kad vien pienākumi ļāva, LR vēstnieks Jānis Dripe piedalījās izstāžu atklāšanā. To atzinīgi ir novērtējuši skotu, velsiešu un angļu pārstāvji.

Andrejs Ozoliņš,
LNPL priekšsēdis

JAUNUMI MUZEJĀ

OKUPĀCIJAS MUZEJA DESMITGADES SARĪKOJUMI

14. jūnijā pie bijušā čekas nama Rīgā, Stabu ielā, iecerēts atklāt Gļeba Panteļjeva veidoto piemiņas zīmi čekas upuru piemiņai. 14. jūnija pēcpusdienā muzejā notiks Ozolnieku amatierteātra izrāde "Sveču valsis jūnijā", kas vēstī par 1941. gada 13. jūniju – dienu pirms lielajām izsūtīšanām.

1. jūlijā, 10 gadus pēc pirmās muzeja izstādes atklāšanas, paredzēts svinīgs jubilejas sarīkojums un tematiskās izstādes "Dziesma un vara" atklāšana. Izstāde veltīta dziesmu svētku un okupāciju varu tēmai. 1. jūlijā muzejs būs atvērts līdz pat plkst. 21.00, lai viesi varētu ilgāk pakavēties muzejā.

Paredzēts izdot 24 lappušu krāsainu izdevumu latviešu un angļu valodā par muzeju.

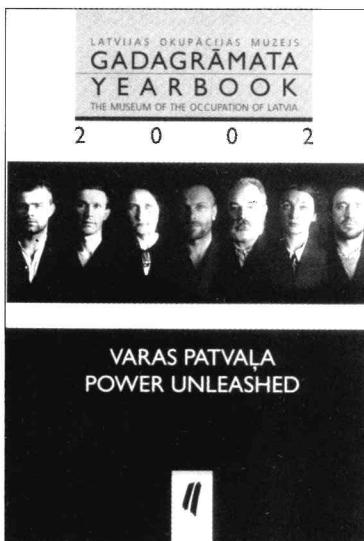
Jubilejas gadā rīkosim ziedojuvu vākšanas kampaņu "Dosim Okupācijas muzejam nākamos 10 gadus". Latvijā ziedojuimus vāksim iepriekš minētajai piemiņas zīmei.

Okupācijas muzejs ir pateicīgs visiem, kas atbalstījuši muzeju, un cer arī uz turpmāku atbalstu.

Inese Misāne,
sabiedrisko lietu un reklāmas koordinatore

IZNĀKUSI OKUPĀCIJAS MUZEJA CETURTĀ GADAGRĀMATA

25. martā notika gandrīz 450 lappušu biezās Okupācijas muzeja ceturtās Gadagrāmatas sarīkojums. Šis izdevums dod iespēju savus pētījumus publicēt ne tikai muzejā strādājošajiem vēstures pētniekiem, bet arī ārzemēs mītošajiem vēsturniekiem. Gadagrāmatas kalpo kā mācību līdzeklis un kā sava veida pamats turpmākiem pētījumiem un nodrošina pētnieciskā darba nepārtrauktību. Šajā Gadagrāmatā ir publicētas dažādu paaudžu vēsturnieku apceres, ievietoti dokumentu pirmspublicējumi, raksti par muzeja darbu un recenzijas par vēstures grāmatām. Gadagrāmatas sastādītājs ir vēsturnieks profesors Heinrihs Strods.

JAUNA TEMATISKA IZSTĀDE

14. martā muzejā atklātās izstādes "Latviešu leģions kara laika acīm" autors Uldis Neiburgs un māksliniece Niluta Bahmane aicina skatītājus ielūkoties Otrā pasaules kara beigu gaisotnē un Latviešu leģiona ikdienā. Vienu no visstrīdīgākajiem un joprojām līdz galam neizrunātiem mūsu vēstures posmiem var salīdzināt ar samilzumu. Represētie leģionāri šodien formāli ir reabilitēti, tomēr pār viņu galvām turpina gāzties melīgi pārmetumi un apvainojumi. Izstāde, norobežojoties no jebkādām politiskām spekulācijām, stāsta par laiku, kad visiem svaigā atmiņā vēl bija Baigais gads un pāri Latvijai klājās kara dūmi, divu okupāciju propaganda un nojautas par padomju okupācijas atkārtošanos. Par to, ka interese par leģionu joprojām ir liela, varējām pārliecināties 16. martā – muzeju apmeklēja 689 cilvēki!

Uldis Neiburgs (centrā) ar Viktoru Leli (priekšā), Edgaru Kursišu (pa kreisi) un Tāli Ešmitu (pa labi) no meklēšanas vienības "Legenda" pirms izstādes atklāšanas.

2002. gada 29. oktobrī interesentus pulcināja sarīkojums "Latvijas okupācija kino mākslā – problēmas un iespējas".

2002. gada 17. novembrī V pakāpes Triju Zvaigžņu ordeni saņēma OMF Padomes priekšsēža vietniece Ilze Knezinska Schwartz un IV pakāpes Triju Zvaigžņu ordeni OMF Padomes loceklis Vilis Vārsbergs.

2002. gada 10. decembrī notika skolēnu zīmējumu konkursa "Okupācijas muzeja sapņu ēka" izstādei veltīts sarīkojums.

2003. gada 25. martā muzejā uz gadskārtējo saietu pulcējās 1946. gadā Zviedrijas valdības Padomju Savienībai izdotie leģionāri. Daībnieki noskatījās mākslas filmu "Baltiešu izdošana". Filmu demonstrēja ar jauno iekārtu, kas iegādāta par muzeja Padomes loceklę Rūsiņa Albertiņa piemiņai ziedotiem līdzekļiem.

MŪSU VIESI

No 2002. gada oktobra līdz 2003. gada maijam muzejā notikušas šādas Valsts protokola vizītes:

2002. gadā

2. oktobrī – Ungārijas Bruņoto spēku komandieris Lajoš Fodors (*Lajos Fodor*).

7. oktobrī – ASV Kultūras mantojuma ārzemēs aizsardzības komisijas priekšsēdis Vorens Millers (*Warren Miller*).

7. oktobrī – Zviedrijas militārais padomnieks ģenerālmajors Kārlis Neretnieks.

16. oktobrī – ASV vēstnieks Braiens E. Karlsons (*Brian E. Carlson*) ar 15 vēstniecības darbiniekiem.

20. oktobrī – ASV senators Ričards Šelbijs (*Richard Shelby*) ar kundzi un ASV vēstnieks Briāns E. Karlsons ar kundzi.

5. novembrī – 90 militārpersonas no Norvēģijas.

7. novembrī – Nīderlandes Ārlietu ministrijas ģenerāls sekretārs Franks Makors (*Frank Makoor*).

8. novembrī – Sarptautiskās holokausta darba grupas Francijas pārstāvji: vēstnieks Patriks Amiots (*Patrick Amiot*), Žans – Marks Dreifuss (*Jean – Marc Dreyfus*), Karels Frakpanss (*Karel Fracapane*).

19. novembrī – Nīderlandes Eiropas lietu ministrs Aco Nikola (*Atzo Nicolai*) un Nīderlandes vēstnieks Nikolass Bītss (*Nicolaas Beets*).

25. novembrī – Vācijas vēstnieks Ekarts Herolds (*Eckart Herold*) un 15 vēstniecības darbinieki.

5. decembrī – ASV Bruņoto spēku ģenerāļa P. Peisa (*P. Pace*) kundze.

9. decembrī – Gruzijas Parlamenta priekšsēdētāja Nino Burjanadze.

12. decembrī – Valsts protokola vadītājs Mārtiņš Perts.

12. decembrī – Lielbritānijas militārais atašējs pukvežleitnants Endrū Taggijs (*Andrew Tuggey*) ar nākamo atašēju Gvenu Grāntu (*Gwen Grant*).

2003. gadā

10. februārī – Dienvidāfrikas vēstniece Gledisa Sonto Kudžio (*Gladys Sonto Kudjoe*).

Horvātijas Republikas prezidents Stjepans Mesičs ar kundzi un OMF Padomes locekle Dzintra Bungs.

17. februārī – Ārlietu komisijas priekšsēdētāja Inese Vaidere, priekšsēdētāja biedrs Leopolds Ozoliņš, sekretārs Guntis Bērziņš, locekļi: Ēriks Jēkabsons un Aleksandrs Kiršteins.

17. februārī – Norvēģijas tirdzniecības ministrs Ansgars Gabrielsens (*Ansgar Gabrielsen*).

19. februārī – NORTHEAST Apvienotā štāba komandieris ģenerālleitnants Jans Šārlings (*Jan Scharling*).

12. martā – Kanādas CIDA pārstāvji.

13. martā – Augšaustrijas Federālā parlamenta deputāti.

21. martā – Rumānijas Bruņoto spēku pārstāvji.

24. martā – 60 Lielbritānijas Štāba koledžas Austrumeiropas kursu dalībnieki.

26. martā – NATO Parlamentārās asamblejas delegācija.

4. aprīlī – Horvātijas Republikas prezidents Stjepans Mesičs ar kundzi.

No 2002. gada 1. oktobra līdz 2003. gada

1. maijam muzeju ir apmeklējuši 13 566 cilvēki, tai skaitā Izglītības programmas ietvaros – 1648 skolēni (206 grupas).

PĒTNIECĪBAS PROGRAMMA

Pētniecības programma turpināja aktīvi strādāt profesora Heinriha Stroda vadībā. No pagājušā gada oktobra darbu tajā uzsāka vēsturnieks Uldis Neiburgs. 25. martā klajā nāca Okupācijas muzeja ceturtā Gadagrāmata “Varas patvala”, kurā publicēti Latvijas un ārzemju vēsturnieku pētījumi, dokumentu publikācijas, recenzijas un pārskati par muzeja darbu. Pētniecības programmas līdzstrādnieki ir

strādājuši Latvijas, Vācijas un Krievijas arhīvos, nolasījuši referātus zinātniskās konferencēs Lundā (Zviedrijā), Rīgā un Daugavpilī. Publicēti vairāk nekā 15 raksti Latvijas akadēmiskajos un preses izdevumos, sniegtas intervijas presē, televīzijas un radio raidījumos par Latvijas okupācijas vēstures tematiku.

Anda Līce

VIDEO UN KINOFOTOFONO KRĀTUVE

Ar gara acīm viņi skata savas dzīves smagāko daļu vēlreiz. Viņi stāsta par notikumiem, kurus veltīgi ir mēģinājuši aizmirst vai vismaz ikdienā nepiemīnēt. Tas uzvanda pierimušās sāpes, uzdzēn līdz bīstamai robežai asinsspiedienu. Šoreiz tā ir viņu brīvā izvēle, un viņi atceras kameras priekšā to, ko cilvēks aizmirst nedrīkst. Patlaban ir ierakstīts 650 personu stāstījums 1338 stundu garumā. Lai to noskaņotus, pāietu 54 diennaktis. Liecnieki strauji aiziet mūžībā – “iesaucamais vecums”, viņi paši smejas. Ir tik svarīgi pagūt liecību nodot un to saņemt. Cilvēki aiziet, atstādami mums savas dzīves ziņas un atziņas. Paldies viņiem par mantojumu, ko neēd nedz kodes, nedz rūsa!

Lelde Ozola,
Video un kinofotofono krātuves
glabātāja

MIRUŠI VIDEOLIECĪBU SNIEDZĒJI

1. Staņislavs Kašs (1925.22.01.–2002.24.03.) – leģionārs, miris Lielbritānijā.
2. Adolfs Dangbergs (1908.25.08.–2002.01.05.) – 1941. gadā deportēts.

3. Roberts Feldmanis (1910.04.08.–2002.28.05.) – ev. lut. mācītājs, tiesāts.
4. Fricis Fogelis (1911.21.11.–2002.05.) – jūrnieks.
5. Zenta Gerķe (1921.26.04.–2002.20.06.) – nacionālās pretesības dalībniece, tiesāta.
6. Jānis Priķašs (1926.20.02.–2002.08.) – 1941. gadā deportēts.
7. Hermīne Baķe (1903.02.09.–2001.29.12.) – 1941. gadā deportēta.
8. Voldemārs Štekelis (1923.01.01.–2002.14.10.) – leģionārs, miris Lielbritānijā.
9. Fridrihs Kārkliņš (1912.–2001.) – LA virsnieks, tiesāts.
10. Jānis Birze (1905.19.04.–2002.08.) – robežsargs, tiesāts.
11. Mihails Krasņikovs (1915.11.01.–2002.11.) – tiesāts Krievijā 1937. gadā.
12. Ieva Lase (1916.17.11.–2002.26.11.) – tiesāta divas reizes par “Tautas Balss” izdošanu un t.s. “Franču grupas” dalībniece.
13. Pēteris Pētersons (1924.04.01.–2002.11.) – nacionālais partizāns, tiesāts.
14. Līna Škendere (1905.07.11.–2002.) – 1941. gadā deportēta.
15. Alberts Markēvičs (1925.–2002.) – leģionārs.
16. Johanna Grīnhāgena (1900.05.04.–2001.01.) – 1949. gadā deportēta.
17. Antons Rutkovskis (1907.–2002.) – pretpadomju aģitācija, tiesāts 1946. gadā.
18. Reinholds Massals (1921.–2000.) – dienējis policijā, tiesāts.
19. Lilija Mālīte (1921.–1999.03.12.) – nacionālā partizāne, tiesāta.
20. Miervaldis Āriņš (1930.02.10.–2002.27.12.) – Otrā pasaules kara beigās devies trimdā, miris Lielbritānijā.
21. Marta Grobiņa (1906.06.11.–2002.27.12.) – nacionālā partizāne, tiesāta.
22. Paulīne Mucenieiece (1911.30.09.–2003.26.01.) – Otrā pasaules kara beigās devusies trimdā, mirusi Lielbritānijā.
23. Arnolds Feldmanis (1911.11.05.–2003.18.02.) – Otrā pasaules kara beigās devusies trimdā, miris Lielbritānijā.
24. Dzintra Andersone (1931.12.04.–2003.11.02.) – Otrā pasaules kara beigās devusies trimdā, mirusi Lielbritānijā.

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

“Arī mans vectētiņš bija leģionā!” – tā par savu vectētiņu vai citu radinieku var teikt gandrīz katrs jaunākās pauzdes latvietis. Padomju okupācijas gados leģionāri bija niciņi, bet pēdējos gados izmantoti dažādās politiskās spēlēs, tāpēc nesen muzejā izveidotā izstāde “Latviešu leģions kara laika acīm” piesaista lielu publikas uzmanību.

Izstādes tēma ir gan sabiedriski aktuāla, gan saskan ar skolu mācību programmām. Līdz šim citas tematiskās izstādes no vēstures mācību priekšmeta viedokļa ir bijušas pārāk šauras (piemēram, izstāde “Padomju propagandas plākāts”) vai pārāk plašas (piemēram, “Tirdzniecība okupācijas režīmu laikā”). Tāpēc jau nākamajā dienā pēc izstādes atklāšanas notika pirmais skolotāju seminārs par Latviešu leģionu. Tajā piedalījās vairāk nekā 30 skolotāju no visas Latvijas. Skolotāji iepazinās ar izstādi, smēlās jaunas atziņas vēsturnieku Ulda Neiburga un Kārla Kangera lekcijās, kā arī vareja iegādāties Izglītības programmas sagatavotus

mācību materiālus skolām. Nākamajās nedēļās notika vēl trīs līdzīgi semināri par leģionu Limbažu, Cēsu un Rēzeknes rajonu vēstures skolotājiem.

Jauno izstādi apmeklē arī daudz jauniešu – gan individuāli, gan grupās. Tāpēc 27. martā (skolēnu brīvlaikā) Izglītības programma noorganizēja semināru īpaši ieinteresētiem skolēniem. Šāds seminārs, kurā piesakās dažādu vecumu un skolu ieinteresēti skolēni, muzejā notika pirmo reizi. Atsaucība bija liela – pieteicās vairāk nekā 40 skolēnu. Semināra četrās stundās viņi strādāja grupās, iepazīstoties ar izstādi, skatījās videofilmu, klausījās Ulda Neiburga lekciju un diskutēja.

Tagad līdz mācību gada beigām IP aicina uz izstādi un muzeju skolēnu grupas.

Ieva Gundare,
Izglītības programmas vadītāja

PIEMIŅAS VIETU APZINĀŠANAS PROGRAMMA

Piemīnas zīmes "Melnais slieksnis" maketēšana dabā notika š. g. 12. martā pie tā saucamās Stūra mājas. Piemīnas zīmi dabiskā lielumā no finiera bija gatavojis tēlnieks G. Pantelejevs, un prasību veidot maketu bija izvirzījusi Rīgas pilsētas Pieminekļu aizsardzības inspekcija. Tika pārbaudītas divas vietas pie ēkas fasādes Stabu ielas pusē, un lielākai daļai klātesošo pieņemamākā likās paša tēlnieka sākotnēji izraudzītā vieta tuvāk lielajiem pagalma vārtiem, pa kuriem čekisti savulaik veda namā apcietinātos un pēc tam izveda arī nogalinātos. Diskusijas gaitā tika izteiktai arī citi argumenti, kas nosliecās uz piemīnas zīmes novietošanu tuvāk Brīvības ielai. Tas ļautu centrālās ielas gājējiem, arī tiem, kuriem Stūra mājas vēsture nav zināma, labāk pamanīt "Melnos slieksni". Taču tādā gadījumā piemīnas zīmes apkārtne būtu pakļauta aktīvai "apstaigāšanai", tās tuvumā ļaudis, arī pasākumu apmeklētāji, būtu spiesti pakļauties ielas burzmai un ikdienas steigas pārņemto gājēju nevalas radītai noskaņai. Piemīnas zīmes mākslinieciskā tēla ideja nav pamatota agresivitātē un izaicinājumā. Pavērto durvju tumšā granīta masa ir biedējoša ar noslēpumu, kas aicina neziņu kliedēt, patiesību izzināt, un tas nav paveicams acumirkli. Tam nepieciešamas pārdomas, katras personīga attieksme un pārdzīvojums. Šādā kontekstā piemīnas zīmei nepieciešama atbilstoša vide un telpa ap to. Piemīnas zīmi paredzēts atklāt 14. jūnijā.

Richards Pētersons,

Piemīnas vietu apzināšanas programmas vadītājs

MŪSU ĶAUDIS

Māra Kvetkovska, Okupācijas muzeja grāmatu galda darbiniece:

— Esmu dzimusi 1942. gadā Rīgā. Septiņu gadu vecumā mani kopā ar vecākiem izsūtīja uz Tālajiem Austrumiem. Pēc deviņiem gadiem, atgriezusies dzimtenē, es pabeidzu vidusskolu un LVU Ekonomikas fakultāti. Strādāju rūpniecībā VEF un apvienībā "Laukceltnieks". Pēc Atmodas strādāju par nodokļu inspektori Valsts ieņēmumu dienestā. Pēc aiziešanas pensijā 2002. gadā mani ļoti iepriecināja piedāvājums strādāt Okupācijas muzeja grāmatu galda. Tā ir iespēja būt cilvēku un grāmatu sabiedrībā, uzzināt daudz ko jaunu par Latvijas vēsturi un iepazīties ar citu cilvēku (tai skaitā savu kolēgu) likteņiem un dzīves pieredzi.

mikas fakultāti. Strādāju rūpniecībā VEF un apvienībā "Laukceltnieks". Pēc Atmodas strādāju par nodokļu inspektori Valsts ieņēmumu dienestā. Pēc aiziešanas pensijā 2002. gadā mani ļoti iepriecināja piedāvājums strādāt Okupācijas muzeja grāmatu galda. Tā ir iespēja būt cilvēku un grāmatu sabiedrībā, uzzināt daudz ko jaunu par Latvijas vēsturi un iepazīties ar citu cilvēku (tai skaitā savu kolēgu) likteņiem un dzīves pieredzi.

Ināra Matīsa, sētniece:

— Esmu dzimusi Rīgā. Skolas gados vasaras pavadītas laukos, dzerot pēc kūts smaržojošu pienu ar putām. Arī zaļie āboli tika nogaršoti. Esmu ganījusi kolhoza aitas. Ir izdejoti daudzi Dziesmu svētki un dziedāts korī. Pēc vidusskolas beigšanas strādāju bankā, pēc tam par grāmatvedi. Uz muzeju atnācu 1999. gadā. Strādāju par spodrības meistari – ar slotu svaigā gaisā.

MŪSU LAUDIS

Andrejs Edvīns Feldmanis, Video un kinofotofono krātuves vadītājs:

— Esmu dzimis 1939. gadā Daugavpilī Latvijas armijas virsnieka un medmāsas ģimenē. 1959. gadā beidzu Irlavas vidusskolu, 1974. gadā — Ņeļingradas Teātra, mūzikas un kinematogrāfijas institūtu. Esmu bijis gan operators, gan režisors un operators daudzām dokumentālām, mākslas un koncertfilmām un uzņēmis dokumentālās autorfilmas “Austrumu robeža” un “Dziesmuvara”. 1994. gadā sāku strādāt Okupācijas muzejā par foto, video un kino konsultantu. 1996. gada rudenī

A. E. Feldmanis uz Okupācijas muzeja ēkas jumta.

veicu pirmo muzeja video ierakstu. Paralēli ierakstu veikšanai ar Sorosa fonda, Aivara Sluča un Latviešu fonda atbalstu esmu centies pilnveidot video ierakstu tehniskos līdzekļus. Tagad video ierakstus veic divas filmēšanas grupas. Uzkrātā pieredze, materiāli un interese par vēsturisko patiesību man deva iespēju pētīt ar Austrumu robežu saistītos jautājumus, un tie pārtapa grāmatā “Masļenku traģēdija — Latvijas traģēdija”. Grāmata iznāca 2000. gadā un atkārtota un papildināta 2002. gadā.

Uldis Neiburgs, Pētniecības programmas līdzstrādnieks:

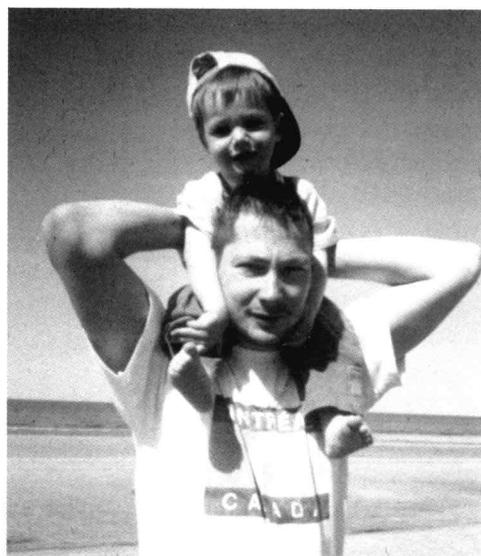
— Esmu dzimis 1972. gada 25. augustā Rīgā, ieguvis vēstures maģistra grādu Latvijas Universitātē, kur pašlaik rakstu doktora disertāciju “Latviešu nacionālā pretošanās kustība un Rietumu sabiedrotie (1941–1945)”. Kopš 2002. gada oktobra es-

mu Okupācijas muzeja Pētniecības programmas zinātniskais līdzstrādnieks, jaunās izstādes “Latviešu leģions kara laika acīm” autors. Pirms tam strādāju LR Drošības dienestā un Latvijas Kara muzejā par Otrā pasaules kara vēstures nodaļas vadītāju. Esmu filmu studijas “DEVINI” dokumentālo filmu “Latviešu leģions” (2000) un “Patiessību meklējot” (uzņems 2004) scenārija autors. Latviešu fonda un LU K. Morberga fonda stipendiāts. Esmu uzstājies ar referātiem starptautiskās konferencēs Rīgā, Stokholmā, Līgatnē, Tartu, Baltimorā, Viļnā, Daugavpilī un Turku, veicis pētniecības darbu Rīgas, Londonas, Varšavas, Nujorkas un Vašingtonas muzejos un arhīvos. Uzstājos ar referātiem latviešu centros “Straumēnos” (Anglijā), Toronto (Kanādā), “Garezerā” un Rokvilā (ASV), pasniedzu Latvijas vēsturi Rīgas Stradiņa universitātē. Regulāri publicējos Latvijas akadēmiskajos un preses izdevumos, piedalos televīzijas un radio raidījumos par vēstures tematiku. Priecājos strādāt Okupācijas muzejā, kur varu veiksmīgi realizēt savas radošās ieceres un vienlaikus piedalīties mūsdienu sabiedrības vēsturiskās apziņas veidošanā.

Richards Pētersons, Piemiņas vietu apzināšanas programmas vadītājs:

— Man ir nedaudz pāri piecdesmit gadiem un muzejā darbojos kopš tā dibināšanas. Esmu gandarīts, ka varu apliecināt sevi kā vēsturnieks, jo padomju okupācijas gados vēsturnieka pētniecības lauciņš, kurā varētu brīvi darboties, bija ļoti šaurs. Mākslas akadēmijā izstudēju mākslas vēsturi un atradu savas personības izpausmi pedagoģijā un kultūras pieminekļu aizsardzībā.

Okupācijas muzejs ir sava veida fenomens, jo jau desmit gadus visas pasaules latvieši ir spējuši uzturēt ar saviem ziedojuumiem iestādi, kura nav atkarīga no politiskās konjunktūras un ar kurās starpniecību daudzi desmiti tūkstošu cilvēku uzzinājuši patiesību par Latviju. Kopā ar Annu Zoldneri veidoju pastāvīgo ekspozīciju, vairākas tematiskās izstādes. Šajos gados esmu saticis neparasti daudz sirsnīgu un atsaucīgu cilvēku, kas liecina par muzeja īpašo pievilcību to ļaužu acīs, kas vēl labu savai tautai un valstij. Būt pie tā visa klāt ir nenovērtējams ieguvums.

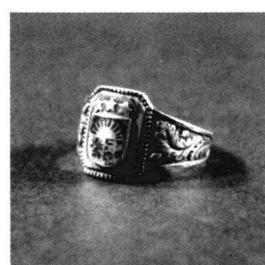
U. Neiburgs ar dēlu Kārli.

JAUNIEGUVUMI

Šo 1949. gadā Vorkutas spaidu darbu nometnē izgatavoto krāsu kasti lietoja par darbošanos pretestības kustībā "Latviešu Nacionālā apvienība" notiesātais Otomārs Verlis. Krāsu kasti muzejam nodeva viņa atrainne Biruta Verle.

*Dārgumu lādīte,
burvju šķirsts.
Kā dvēsele priečājās
par krāsām, ko neaizmirst!*

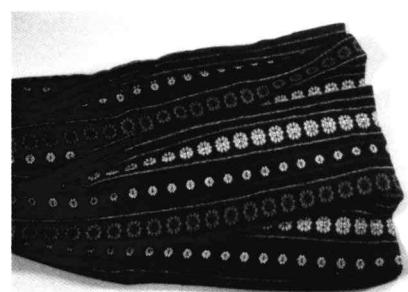
Leģionāra Valda Ālera sudraba gredzens. Muzejam to nodevusi viņa sieva Māra Zeta Ālere.

*Vēlreiz gar acīm aizsāp,
ko raksta ozola lapas
triju zvaigžņu un saules laismā.*

No plastmasas un baltmetāla izgatavotā pīpe piederējusi Kārlim Timmermanim. Viņu 1952. gadā arestēja par piedalīšanos pretestības kustībā.

*Tik vien tās brīvības,
cik debesīs drūmās
mākoņiem pieder un vējam,
un pīpes dūmam.*

Rozīšu rakstā darinātie Zemgales brunči bija līdz 1949. gadā 25. martā uz Omskas apgabalu izsūtītajai Ārijai Alainei.

*Zied Zemgales debesīs zvaigznes,
dārzos – rozes un kliņģerītes,
brunčos ieaustas, nenodzīsīs.*

Vilijas Evertes saglabātais maizes maiņš. Izgatavots no filca un adītas oderes. Maiņšā zem drēbēm glābāta spaidu darbos līdz paņemtā maize.

*Mīļās maizītes balss:
“Glabā tuvu pie sirds,
varbūt nenosals...”*

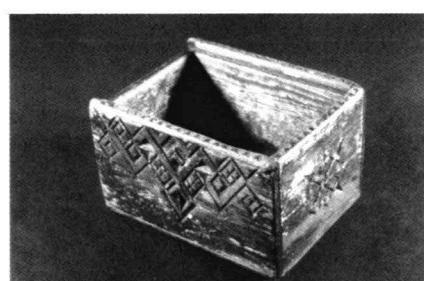

Okupācijas muzejs ir saņēmis mākslinieka Alfrēda Bromulta Sibīrijā darinātos portretus un ainavas. Šie darbi muzejā ir nonākuši ar mākslinieka attaitnes Tirzītes Bromultas un mākslinieka drauga Jūlija Lekūža gādību.

*Nedz uzvārdu vairs, nedz vārdu
neviens viņiem nejautā.
Vien līniju nos piedums palicis
no likteņa vagotām sejām.*

Alfrēda Putniņa 1955. gadā izgatavotā rokdarbu kastīte. Tās dubultdibenā bija paslēpti uz zīdpapīra rakstīti dzejoļu krājumi.

*Vēl aizvien kaut ko stāsta mums
ārpus likuma pasludināto vārdu
dīvainais patvērumš.*

ZIEDOTĀJI

ZIEDOJUMI NO 2002. GADA 1. JŪLIJA LĪDZ 31. DECEMBRIM

AUD 1305,- Ruta un Aldis Birzuļi; **1160,-** Sidnejas Latviešu biedrība; **1000,-** Daugavas Vanagu Kanberas nodaļa; **700,-** Jānis Kazis, Vita Parcell un Ruta Birzule; **650,-** Sidnejas latviešu biedrības Dāmu kopa; **300,-** Ņina Lāce; **250,-** Sidnejas sieviešu rokdarbnieču kopa; **233,-** Beinhards Everts; **200,-** Dagnija Skulte, Edmunds Āboltiņš, Jānis Jēps; **190,-** Laimonis Apfelbaums; **100,-** Vita Kristovska, R.V. Meihubers, Ausma un G. Rozītis; **55,-** Fomaida un Alfrēds Silķeni, Egons Grantiņš; **50,-** Elvīra Chalupsky, Ingrīda Aide, Hilda Stakle, Valentīna Ugāre; **30,-** Irma Lapiņa; **20,-** Lucija Senkolovics, Inese Drezina; **10,-** Juris Rimanis; **5,-** Marta Rozentāle, Ingrida Garafoli

CAD 10 000,- Latviešu Nacionālā apvienība Kanādā; **1500,-** Dr. L. Upenieks; **1000,-** Vinipegas Latviešu biedrība, Elza Gulbis; **500,-** Valters Nollendorfs, Vankūveras latviešu ev. lut. draudze; **300,-** Ilga Andersone; **260,-** Elma un Oļģerts Miniats; **264,-** Sv. Jāņa draudze; **200,-** Jānis un Ligita Galdiņš; **100,-** Zane un Rihards Grigors, Daina un Ernests Reinbergs, Dzidra Bērziņš, Tālis un Maija Kornets, Kārlis un Austra Elksnītis, Biruta Legzdiņš, Pauls un Hannelore Masēns, Petro-Canada Lubricants; **78,35** Elza Apinis; **75,-** Dzidra un Jānis Avens, Irma Jēkabsons, Rita un Teodors Blosmanis, Vinipegas Latviešu biedrība; **50,-** Jānis Langīns, Arvids un Rasma Oliņš, Anna Ābele, Dzidra un Elmārs Siksna, Mirjama Vaiņāns, Milda un Artūrs Villers, Catherine Elias, Dzidra Ansklāviņš, Ausma un Gunārs Kaktiņš, Ritma Jurevics; **40,-** Livija un Andrejs Meisters, Edīte un Ojārs Radovskis; **30,-** Zigrīda Klāviņš; **25,-** Alberts Kalviņš, Olga un Aleksis Larionovs, Mirdza un Māris Rutulis, Elza Peterdy, Vera Berkis

GBP 932,- DVF Halifaksas nodaļa; **468,-** Izglītības fonds; **248,-** DVF Donkasteras nodaļa; **271,-** DVF Donkasteras nodaļa; **200,-** Dzidra Auziņš

LVL 450,- Pricewaterhouse Coopers; **300,-** Ira un Pēteris Bolšaitis; **196,-** St. Catharines Daugavas Vanadžu kopa Kanādā; **194,-** Guntars Brikmanis; **160,-** Dr. Maksims Strunskis; **78,-** Daugavas Vanagu Monreālas nodaļa; **50,-** Rasma un Aleksandrs Aistrauts; **37,-** Daugavas Vanagu Kanādā Hamiltonas nodaļa; **30,-** RTU Rīgas Studiju centrs; **20,-** Anda Magrica; **19,-** Ivars Liepiņš; **10,-** Latviešu pieaugušo apvienība, Aknīstes pilsētas dome, Gunārs Vijups; **5,-** Māris Viķsnīņš; **4,-** Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)

EUR 200,- Dr. Maksims Strunskis; **100,-** Thomas P.

SEK 3500,- Zviedrijas Latviešu centrālā padome

NOK 1000,- Latviešu biedrība Norvēģijā

USD 10 000,- PBLA; **8 095** – Grand Rapidu Latviešu organizāciju padome; **5 236,-** Andris un Biruta Spruds; **3 200,-** St. Pēterburgas Latv. ev. lut. draudzes Tautas sēru dievkalpojums; **2 000,-** Vilmingtonas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze; **1 876,-** Austra Kēlers; **1 575,-** Olgas un Jāņa Boles Bostonas un citurienes draugi; **1 500,-** Klīvlandes Latviešu biedrība; **1 450,-** DV ASV Apvienības – Ziemeļrietumos, Ročesterā, Ziemeļkalifornijā, Klīvlandē; **1 200,-** Dr. Sigrida Renigere; **1 050,-** Helmi F. Rožankovska; **1 000,-** N. J. Latvian Federal Credit Union, Ģenerāļa K. Goppera fonds, Zīberga Fonds, izbeidzot darbību; Alfreds un Sarmīte Grava, Valija Nille, Uldis J. Palde, Dr. Sigrida Renigere, Dzintars Rudzītis, Rasma un Vilnis Zvirbulis; **850,-** Čikāgas Latviešu Draudžu Sadarbības kopa; **600,-** Olita un Juris Valainis; **590,-** Juris Petričeks; **529,-** Denveras Latviešu ev. lut. draudze; **500,-** Čikāgas korporāciju kopa, Pittsburghas latv. ev. lut. draudze, Amerikas Latviešu Palīdzības fonds, Ingrīda Dāvis, Rasma un Kornēlijs Dinbergi, Elmers Freibergs, Andrejs un Inta Grots, Ilmārs un Dagmāra Kalniņš, Daina un Jānis Lucs, Irisa un Todds Skulte ar bērniem un Larisa un Aleksandr Phillips; **438,-** Des Moines un apkārtnes tautieši; **420,-** Dienvidkalifornijas Latviešu ev. lut. draudze; **413,-** Nujorkas latviešu ev. lut. draudze; **411,-** Bukskauntijas latv. Baptistu draudze, Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze; **400,-** DV apvienība Floridā; **387,50** Milvoku Sv. Trīsvienības dr.; **326,-** Apvienotā Linkolnas Latviešu ev. lut. un Sv. Jāņa draudze; **300,-** Bostonas Daugavas Vanadzes, Skenektedijas latv. ev. lut draudze, Daugavas Vanadzes Milvokos, Kolorado-Springs Latviešu ev. lut. draudze, Dace un V. Garuts, Rita un Gunārs Indars, Anna Jansons, Irma Osis; **260,-** Gunta un Jānis Ģiga; **250,-** Latv. ev. lut. draudze Ņūdžersijā, Gunta Harvey, Eriks Indars ar kundzi, Paul L. Mazzoli, Andrejs un Laura Ozoliņš; **235,-** Takomas Latviešu ev. lut. draudze; **225,-** Sylvia K. Ūdris; **213,-** Juris Freimanis, Mančesteras un Vilimantikas baznīcu 14. jūn. dievkalpojums; **210,-** Dr. Ēriks A. Niedrītis;

ZIEDOTĀJI

200,- Aijovas ev. lut. draudze, Sedgwick Family Charitable Trust, Mineapoles ev. lut. Kristus draudzes Dāmu saime, Daugavas Vanadžu kopa Ročesterā, Saginavas Latviešu klubs, Latviešu daiļamatnieku savienība ASV, Ināra un Gunārs Andersons, Edīte Āboļiņš, S. un A. Fromholds, Klaviņu ģimene, Dr. Manfrēds Munters, Ārija un Andrejs Olte, Dr. Teika, Ārijs un Gunta Pakalns, Otto Rēķis, Alfrēds Rozentāls, Josephine Veidemanis; **176,-** Des Moines un apkārtnes tautieši; **155,-** Ruta Strautmanis; **150,-** Vilimantikas latviešu ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Marina un Evarists Bērziņš, Līdija Ducēns, Ojārs Emars, Adolfss Reinhardss Gailītis, Valija un Modris Galenieks, Pēteris Lapiņš, Aija Pakulis, Baiba Rosenkranz, Liene Sīlis; **140,-** Sirakūzas Apv. Kristus draudze; **125,-** Raits Aistars, Zigmunds un Laura Belovs, Aina Hess; **120,-** Eslingieši XI Dziesmu svētkos; **119,-** Auseklis Gothards; **105,-** Des Moines un apkārtnes tautieši, Vilnis un Ilona Noriņš; **100,-** Nujorkas Latviešu biedrība, Nūbransvikas-Leikvudas ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Daugavas Vanadžu kopa Kalamazū, Latviešu Preses biedrība, Čikāgas Latviešu Nams, Čikāgas Latviešu biedrība, Indra un Gunārs Andersons, Edvīns un Ruta Auzenbergs, Dorothy A. un Pauls F. Jr. Barry, Skaidrīte un Jānis Bebris, Elīta Bērziņa, Edgars un Aida Bērziņš, Irēne un Jānis Briga, Sigurds Brīvkalns, Ārija un Jānis Deglis, Juris Epermanis, Anda Rabācs-Foster, Ruta un Ivars Freimanis, Dr. Peter Fribley, Renāte Grāvers, Sigurds Grava, Ausma un Visvaris Giga, Angelika Jēgers, Ivars un Caril Jozus, Otto Kebza, Aivars Keire, Victor Kerlins, Māra un Valdis Krūmiņš, Aija un Jānis Kukainis, Andris un Dagnija D. Lācis, Olgerts Žanis Lagzdiņš, Edward I. Mackus, Andris Mačs, Pauls un Margaret Monteleone, Arnolds Martins, Dr. Irene Norgello, Māra un Andris Padegs, Viesturs Paegle, Agris Pavlovskis, Zenta Pētersons, Zaiga Phillips, Alberts Prāvs, Laila Vitande un Louise Prosser, Stephen Silver, Ilze Sīmanis, Valija Skrodele, Anda F. un Stephen Sokalski, Velta Spārniņš, Maija Stumbris, Alma un Fricis Šteinmanis, Solveiga un Verners Švalbe, Anna Tīdmane, Zaiga un Edvīns Tums, Ansis E. un Rita Ulībo, Josephine Veidemanis, Anna Vītoliņš, Dr. W. Stevens, Irene un John Zalītis, Alfrēds Zaļinskis, Raymond K. Zariņš, Girts Zeidenbergs, Gunārs un Māra Ziediņš, Māra Ziediņš; **90,-** Andrejs Jansons, Zaiga un Richards Antoneti, Asja Viviana Līders, Arnolds Martins, Rasma Plāte; **72,-** Dr. Juris Šlesers; **70,-** Irene Erdmanis-Baiķe, Biruta un Ēriks Taube; **66,-** Mineapoles Sv. Paula latv. ev. lut. draudze; **60,-** Anita Godwin, Maija un Ronald C. Russel, Lynn un Edvīns Strauss; **52,-** Gunārs Stopnieks; **50,-** Indiānas Latviešu Pensionāru apvienība, Amerikas Latviešu katoļu apvienība, Sioux Falls Latv. ev. lut. baznīcas dievkalpojums, Aivars Aistars, Inta un Ivars Antēns, Voldemārs Antipiņš, Dzidra un Valdis Apinis, Johnnie un John Apinis, Romans Auškāps, Ingrīda un Andris Bērziņš, Māra Birkovskis, Uldis Bluķis, Alma Brastiņš, Edmunds un Grietiņa Brigmanis, Ēriks un Aina Cērlīņš, Marija Dambergs, Donats un Anna Dauksts, Valda un Martins Dienavs, Vija un Olgerts Ernstsons, Helēna Frank, Alvis Freimanis, Daila un Alfons Fuksis, John E. Galējs, Indulis un Anda Grasis, Zenta Grauds, Yolanda un Eriks Grivins, David D. Hall, Jon un Aija Horton, Gunārs un Nellija Iesalnieks, Maigonis un Karina Janaus, Irma Jančevska, Arnolds Jansons, Irene Jansone, Inese un John Kalniņš, Inese un Arnolds Kaņeps, Rasma un Uldis Kariņš, Astra un Jānis Kaža, Saiva Milda Kostecki, Rita Krūmiņa, Dr. Andrejs un Ilona Ķīsis, Dr. I. Lakstīgala, Indulis Lauzums, Kārlis Lācis, Anna Lāčkājs, Hermīne un Kārlis Legzdiņš, Velta Liepiņš, Arnolds Lezdkalns, Leons V. un Vija Liepa, Jānis un Lidija Liepnieks, Arnolds Martins, Lilija Melgalvis, Jānis Melnbārdis, Herta Mencis, Sandra un Roberts Milevski, Dr. Valdis Muižnieks, Lelde un Guntis Ore, Vaira un George Paegle, Ilmārs un Dzintra Paupe, Dzidris un Anna Pilsētnieks, Rasma Plāte, Daila un Jānis Pone, Jānis I. Praudiņš, Jānis Praudiņš, Elmārs Priedītis, Vita Ramanis, Gerda Roze, Helmi F. Rožankovska, Jānis un Zelma Rugājs, Mildred Saliny, Laimdota Sausais, John un Aija Sedlak, Nikolajs Siliņš, Daira Skriblis, Valija Skrodelis, Gaida Skudra, Alberts Sproģis, Jānis Straubergs, Silvija Stukuls, Guntis Šrāders, Pārsla un John Šulcs, Velta Šulcs, Anna Tīdmane, Teodors Uldriķis, Mārtiņš Uskurs, Dzintris Vallis, Mārtiņš Aivars Vasmanis, Valdis Vinkēns, Margaret Williams, Konstance B. un John W. Yates, Rita un Leons Zaprauskis, Līga Ziemelis-Stam, Valda Ziemelis, Lidija Zivtiņš, Andra un Jānis Zvārgulis; **47,-** Karen E. Greever; **45,-** Ruta Plostiņš, Jānis Peize; **40,-** Kārlis Ķezbers; **35,-** Māra I. Chaves; **30,-** Grand Rapidu Latviešu biedrība, Dzidra un Jānis Apsīte, Vilnis Atrens, Ruta Bērzkalns-Burkhardt, Ilga un John Celms, Clifford L. Dunstan, Inese Jansons, Anna un Uldis Kalējs, Galina Kolbs, Maiga un Edvīns Krams, Biruta un Oskars Ozols, Lilija Paegle, Olga Patryk, Inta Šrāders un Mike Hansen, Vitalis Varpsalietis; **25,-** DV apvienība Nūdžersijā, Pēteris Albertiņš, Vija C. Bachmuts, Egons Duņēns, Juris Draguns, Hildegarde Bergs, Māra Johnson, Jānis un Guna Gregors, Konrāds Griķītis, Jānis J. Grote, Rolands Gudrups, A. V. Liders, Millija Howe-Lūsina, Vilhelms Ikaunieks, Jean Jamieson, Indulis Liepiņš, Aldonis Mežsēts, Mirdza K. Mierins, Elza Bailey-Ozols, Pauls Plisis, Ksenija Riekstiņš, Aldis J. Simsons, Uldis Skrodelis, Ilgvars Spilners, Alberts Stenbergs, Vija un Valts Treibergs, Artūrs Zariņš, Pauls Zālītis, Viktors un Valda Zemesarājs; **22,-** Ausma Zikmane, Milda Waskow; **20,-** Elza Olga Akerberga, Egils Auleciems; Kārlis R. Bērziņš, Marģeris un Dzintra Caune, Jānis un Gertrude Cālītis, Benita Čīrulis, Vija M. Cunningham, Jānis un Skaidrīte Daukšs, Jean un Roberts Jamieson, Hanka un Ligita Kozlovskis, Anna Krasts, Harolds Kuplis, Pauls Kupšis, Julius un Ilga Lauzis, Baiba Lejiņa, Dagnija Neimane, Tālivaldis Paegle,

ZIEDOTĀJI

Mudīte Pramnieks, George R. Ratermanis, Juris Ratermanis, Frank J. Salveggio, Ellen Siddel-Indars, Aina Sils, Marģeris Šmits, Inese Tīsiņa, Edvīns Upītis, Brigita un Vikentijs Valts, Leo un Lidija Zariņš; **15,-** Salvins Strods, Danute Šķirmants, Elizabete Vittands, Anna Zils; **10,-** Anastasija Bušs, Ilga Dimbīrs, Claire Hickey, Anna Metuzāls, Dr. Juris Kaugerts, Elvīra Kleinhofs, Kārlis Smiltens; **5,-** Ojārs Brūveris

Paldies arī tiem, kas atstājuši savu artavu ziedojumu kastē!

Ziedojuumi no 2002. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

PIEMINAS ZIEDOJUMI

14. jūnijā aizvesto piemiņai – Bukskauntijas Latviešu Baptista draudze, Filadelfijas Latviešu ev. luterāņu draudze, Filadelfijas Latviešu Baptista draudze, Des Moines un apkārtnes tautieši, Grand Rapidu Latviešu organizāciju padome, Mineapoles Sv. Paula Latviešu ev. luterāņu draudze, Sirakūzu ev. luterāņu latviešu Kristus draudze, Maija un Ronald C. Russell

14. jūnija Latvijas sēru dienas dievkalpojuma kolekte – Mančesteras un Vilimantikas latviešu ev. luterāņu draudze
Kārļa Ulmaņa piemiņai – Elza Gulbis

Skolotāja **Pētera Klaviņa piemiņai** – Grand Rapidu Latviešu biedrība, Dzidra un Jānis Apsīte, Donats un Anna Dauksts, Jānis un Skaidrīte Daukšs, Anita Goldwin, Inese Jansons, Anna un Uldis Kalējs, Klaviņu ģimene, Baiba Lejīna, Olga Patryk, Ksenija Riekstiņš, Maija un Ronald C. Russell, Biruta un Ēriks Taube, Brigita un Vikentijs Valts

Veltas Videnieks-Briugis un Visvalda Ganleja piemiņai – Helmi F. Rožankovska

Jura Strautmaņa piemiņai – Ināra un Gunārs Andersons

Aleksandra Kerlinja ģimenes piemiņai – Victor Kerlins

Elzas Bolšaitis piemiņai – Sylvia K. Ūdris, Laila Vittande un Louisse Prosser

Emmas Vērverbrants piemiņai – Rasma un Aleksandrs Aistrauts, Lidija Ducēns, Asja Viviana Līders, Biruta un Oskars Ozols, Stephen Silver, Ruta Strautmanis

Vintera Sila piemiņai – Aina Sils

Mudītes Indāns, dz. Klaviņš 1936. g. 8. augustā Valdemārpilī, mirusi 2002. g. 27. aprīlī Vilimantikā, **piemiņai** – Valdemārs Antiņš, Zaiga un Richards Antoneti, Johnnie un John Apinis, Vilnis Atrens, Vija C. Bachmuts, Dorothy A. un Pauls F. Jr. Barry, Marina un Evarists Bērziņš, Irēne un Jānis Briga, Inga un John Celms, Ēriks un Aina Cērliņš, Ārija un Jānis Deglis, Valda un Martins Dienavs, Clifford L. Dunstan, Daila un Alfons Fuksis, Jānis un Guna Gregors, Yolanda un Eriks Grivins, David P. Hall, Claire Hickey, Ēriks Indars ar kundzi, Margonis un Karina Janaus, Jean un Roberts Jamieson, Jean Jamieson, Inese un John Kalniņš, Rita Krūmiņa, Paul L. Mazzoli, Lilija Paegle, Vaira un George Paegle, Frank J. Salveggio, Ellen Siddel-Indars, Dr. W. Stevens, Parsla un John Šulcs, Valdis Vinkēns, Constance B. un John W. Yates, Margaret Williams

Alfrēda Neimaņa piemiņai – Dagnija Neimane

Valdemāra Skudras piemiņai – Indulis un Anda Grasis

Paulu Grūbi pieminot – Romans Auškāps, Aivars Keire, Dr. Manfrēds Munters, Dagnija Skulte, Irlisa Skulte un Todds ar bērniem: Alexandra, Larissa un Phillips

Riido un Emīlijas Koppels piemiņai – Leopolds, Volrāds un Ēvalds Koppels

Haralda Hāgeļa piemiņai – Olga Akerberga, Skaidrīte un Jānis Bebris, Vija un Oļģerts Ernstsons, Irma Janševska, Maiga un Edvīns Krams, Sandra un Roberts Milevski, Otto Rēķis, Uldis Skrodelis, Valija Skrodelis, Rita un Leons Zaprauskis, Andra un Jānis Zvārgulis

Savu vecāku – **Roberta un Emīlijas Freibergu piemiņai** – Elmers Freibergs

Nikolaju Rozi pieminot – Gerda Roze

Ērģelnieces Helēnas Bernsons piemiņai – Pittsburghas Latviešu ev. luterāņu draudze

Alekšņa Kleinhofa piemiņai – Elvīra Kleinhofs

Žaņa un Mirdzas Circenis piemiņai – Alberts Stenbergs

Zentas un Aleksandra Bērzkalna piemiņai – Ruta Bērzkalns-Burkhardt

Erharda un Oļģerta Bruku piemiņai – Zenta Grauds

Roberta Līduma piemiņai – Vilmingtonas un apkārtnes Latviešu ev. luterāņu draudze

ZIEDOTĀJI

Alderu un Lasdiņu ģimenes piemīgai – Edīte Āboļiņš
Dr. Rūsiņa Albertiņa piemīgai – Māra un Valdis Krūmiņš
Ulda Sējas piemīgai – Marģeris un Dzintra Caune
Irmas Pētersons piemīgai – Elizabete Vittands
Brāļa Ēvalda Bērziņa piemīgai – Lilija Melgalvis
Emīlijas Mackus piemīgai – Edward L. Mackus
Māc. M.K. Gulbes piemīgas ziedojuums – Andris un Biruta Spruds
Aivaru Stumbri pieminot – Maija Stumbriš
Adolfa Spūdža piemīgai – Olita un Juris Valainis
Pētera Turkupoļa, Andra A. Lazdiņa, Vitālija Dongo piemīgai – Olita un Juris Valainis
Almas Kalniņš piemīgai – Hermīne un Kārlis Legzdiņš, Anda F. un Stephen Sokalski
Olgu Djordjezich pieminot – Lelde un Guntis Ore, Dr. Irene Norgello
Rudolph O. Zariņš piemīgai – Raymond K. Zariņš
Vandas un Anatolija Kolbs piemīgai – Galina Kolbs
Vecāku Jēkaba un Elzas Rudzīšu piemīgai – Rasma Zvirbulis un Vilnis Rudzītis
Amālijas Valteres piemīgai – Aija Pakulis
Gunāra Brunava piemīgai – Daina un Ernests Reinbergs
Arvīda Legzdiņa piemīgai – Petro-Canada Lubricants, Elza Apinis, Dzidra un Jānis Avens, Anna Ābele, Dzidra Bērziņa, Catherine Elias, Kārlis un Austra Elksnītis, Irma Jēkabsons, Tālis un Maija Kornets, Jānis Lagīns, Biruta Legzdiņa, Pauls un Hannelore Masēns, Arvis un Rasma Oliņa, Dzidra un Elmārs Siksna, Mirjama Vaiņāns, Milda un Artūrs Villers
Ernas Vītiņas piemīgai – Vinipegas Latviešu Biedrība, Dzidra Ansklāviņš, Rita un Teodors Blosmanis, Rita Jurevics, Ausma un Gunārs Kaktiņš, Alberts Klaviņš, Zigrīda Klaviņš, Olga un Aleksis Larionovs, Livija un Andrejs Meisters, Elza Peterdy, Edīte un Ojārs Radovskis, Mirdza un Māris Rutulis
Leonīda Jurevica piemīgai – Vera Berķis
Artūra Praudiņa piemīgai – Jānis Praudiņš
Viktora Sils piemīgai – Aina Sils
Haralda Heidnes piemīgai – Māra Brikovskis
Teodora Sīlis piemīgai – Liene Sīle
Mīļas mātes piemīgai – Jānis Kazis, Vita Parcell un Ruta Birzule
Tēva un brāļa **Ernesta un Raimonda Raumatu piemīgai** – Ingrīda Aide
Pulkvedi leitnantu **Eduardu Ramiņu un Mariju Ramiņu pieminot** – Inese un Arnolds Kaņeps
Mācītāja **Romana Vanaga un ģimenes piemīgai** – Albert Stenberg

Ziedojuumi no 2002. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

JUBILEJU VELTES

Paulīnes Bangas 100. jubilejā – Inta un Ivars Antēns, Alvis Freimanis, Ruta un Ivars Freimanis, Vallija un Modris Galenieks, Paulīne Banga un Austra Kēlers, Dr. Irene Norgello, Rasma Plāte, Dr. Sigrida Reinigere, Inta Šrāders un Mike Hansen

Suminot profesoru Evģēniju Poču 70 gadu jubilejā – Olita un Juris Valainis
Godinot Dr. Aiju Medeni 80 gadu jubilejā – Olita un Juris Valainis
Pateicībā par palīdzību Jurim un Olitai Valaiņiem – Helēna Frank
Oregonas Latviešu biedrības 18. novembra sarīk. – Velta Spārniņš
Evalda Daldes 100 gadu dzimšanas dienas jubilejas velte – Uldis J. Palde
Prāvesta A. Ozola 85 gadu dzimšanas dienas un 60 gadu ordinēšanas atcerē – Valija Skrodele
Jubilejas velte – Bostonas un cituriennes draugu sveicieni – Sylvia K. Ūdris, Dr. Juris Šlesers, Juris Petričeks
Jubilejas velte – Arnis un Daina Pone
Jubilejas velte – Dailes un Ulda 50 gadu kāzu dienā; Viļņa O. Bērziņa seniora 75 gadu dzimšanas dienā un Viļņa J. Bērziņa jun. 50 gadu dzimšanas dienā – Ādolfs Reinharda Gailītis
Helmi Rožankovsky jubilejā – Velta Liepiņa

ENGLISH LANGUAGE SECTION

IN THIS ISSUE . . .

In the leading article, the poet Anda Līce reflects on the passage of time as experienced by individuals and nations. She emphasizes the importance of the present moment as the best starting point toward what is really important.

Paulis Lazda, author of the Museum's conception, compares the history of the 50-year occupation period and the 10-year history of the Museum to a journey through the thickets and other obstacles in a dense and dark forest.

The Director of the Museum thanks all supporters of the Museum. She makes a special mention of nine persons who are now deceased, but whose efforts were very important in the establishment and development of the work of the Museum.

The Chairman of the Board of the Occupation Museum Foundation, Egons Pīkelis, writes about the influence of politics on the work of the Museum and the need for the Museum to continuously evaluate the content of its exhibits.

In conjunction with the celebration of the ten-year anniversary, Museum supporters are asked to make a special donation with the aim of raising LVL 200 000 (about USD 345 000) this calendar year. A number of different ways of contributing are described, including living wills and testaments.

Dagnija Staško, who established the Education Programme of the Museum, has returned to Canada. She will work on raising funds for the Museum among the Latvians in Canada.

Ilze Knežinska-Schwartz, the President of the USA Support Group of the Museum, notes that since the establishment of the Support Group in 1998, it has provided a total of USD 479 630 for the work of the Museum.

The Chairman of the Latvian National Council of Great Britain, Andrejs Ozoliņš, writes about the Museum's travelling exhibition "Latvia Returns to Europe". Last year and early this year it has been shown in 12 cities in Great Britain and also the British Parliament. Much of the organizational work has been done by Mārtiņš Dāle and other volunteers. Further exhibitions have been planned.

"News from the Museum" mentions the activities planned to celebrate the 10-year anniversary, describes the new temporary exhibit about the Latvian Legion in the German Army during the second part of World War 2, and notes the publication of the fourth Yearbook. Some of the recent visitors are listed and the Audio-Visual Archive has published the names of 24 persons whose testimonies have been recorded, but who have recently passed away.

The Education Programme describes the seminars for history teachers and students that were presented in con-

junction with the Latvian Legion exhibit. The special project of the Museum Memorial Sites Programme has made excellent progress, and it is planned that the memorial for the Cheka building in Riga will be opened this year on June 14.

Pictures and short descriptions are given about five members of the Museum staff. Māra Kvetkovska spent half of her childhood as a deportee in the Far East region of Siberia. In the Museum she works in the bookstore. Ināra Matīsa, bookkeeper by profession, now cares for the outside area around the Museum. Andrejs E. Feldmanis, a cinematographer, is in charge of the Audio-Visual Archive which has video recordings of the testimonies of more than 650 persons. Feldmanis is also the author of the detailed history of the Soviet attack on the Maslenki border station of Latvia on June 15, 1940. The second edition of this book was published in 2002. The young historian Uldis Neiburgs joined the Museum staff towards the end of 2002, but he has already been very productive. He is the author of the Museum's Latvian Legion exhibit; his articles have been published in the press and in the Museum's Yearbook; he has attended several conferences and presented conference papers. Richards Pētersons is one of the founding members of the Museum and the author of a very large part of the Museum's texts. He has also prepared several temporary exhibits and is now in charge of the Museum's Memorial Site Programme. Concurrently, he is also on the faculty of the Latvian Arts Academy as an art historian.

Several new acquisitions are briefly described – a wooden paint box constructed in the hard labour camp in Vorkuta; a little bag, hung around the neck under clothing by a woman to carry her bits of bread for the day of hard labour; a silver ring of a member of the Latvian Legion; a hand made pipe of a man arrested in 1952 for anti-Soviet activities; the self-portrait of a painter in a filtration camp; a small wooden box with a double bottom used to hide poems written in Siberia; a traditional Latvian woman's skirt that she had taken with her when she was deported and seven years later brought back to Latvia.

The last page contains information about ordering the Museum's publications. All articles of the Yearbooks have English summaries and at least one article is in English (with a summary in Latvian). The full text of the Occupation Museum book is in both Latvian and English. The Maslenki Tragedy has one chapter and all annotation in both Latvian and English. "We Sang Through Tears" contains recollections of deportation and is all in English.

Please visit the Museum's internet site: www.occupationmuseum.lv or www.omf.lv.

Gundega Michel,
Director

GRĀMATU PIRCĒJU IEVĒRĪBAI

Ārpus Latvijas Okupācijas muzeja publikācijas var pasūtināt, nosūtot čeku par grāmatas cenu un sūtīšanas izdevumiem muzeja pārstāvim savā valstī. Pēc pasūtinājuma saņemšanas grāmatas izsūtīs no Okupācijas muzeja Rīgā.

ASV: čeki rakstāmi OMFA un nosūtāmi Dainai Albertīnai, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540-7201.

Kanādā: čeki rakstāmi Dagnijai Staško un nosūtāmi Dagnijai Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2.

Austrālijā: čeki rakstāmi Ilzei Daliņai, 27 Hudson Close, Turramurra, NSW 2074.

Maksājumus un ziedojujumus tagad muzejā var kārtot ar kredītkarti, arī tikai paziņojot vārdu, adresi, tālruņa numuru, kartes nosaukumu un derīguma beigu termiņu.

Edīte Uztica,
grāmatu galda vadītāja

Grāmata	Cena ar piesūtīšanu		
	USD	CAD	AUD
Gadagrāmata 1999	16,00	24,00	29,00
Gadagrāmata 2000	18,00	27,00	32,00
Gadagrāmata 2001	20,00	30,00	36,00
Gadagrāmata 2002	21,00	32,00	38,00
Latvijas Okupācijas muzejs (latviešu un angļu valodā)	25,00	38,00	45,00
Maslenku traģēdija - Latvijas traģēdija (otrs, paplašinātais izdevums)	22,00	33,00	40,00
Dokumenti liecina	16,00	24,00	29,00
We sang through tears	25,00	38,00	45,00

Apkārtraksts Nr. 15, 2003. gadā, Rīgā.

Apkārtraksts iznāk divas reizes gadā.

ISSN 1407-3668

Apkārtraksta vinjetē izmantota Kārļa Pakārkla fotografija.

Redaktore Anda Līce, korektore Dzintra Auziņa, maketējis Paulis Zakablucks.

Latvijas Okupācijas muzejs (OM)

Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tālruņi: OM birojs – 7212715, Izglītības programma – 7211030

Fakss: 7229255, e-pasts: omf@latnet.lv